

Asia: VN/20464/2021

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta jätelain ja Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Jätehuoltorekisteriä koskevat muutokset (22 §, 94-99 §, 122 §)

Liikenne- ja viestintäviraston lausunto hallituksen esitysluonnoksesta jätelain ja Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamiseksi

Liikenne- ja viestintävirasto kiittää sille varatusta tilaisuudesta lausua esitysluonnoksesta jätelain ja Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamiseksi. Liikenne- ja viestintävirasto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Liikennelupa jätehuoltorekisteriin merkitsemisen edellytyksenä

Esitysluonnoksen mukaan:

"Kotimaisten jätteen kuljettajien hyväksymisen edellytykseksi ehdotetaan yhteisön liikennelupaa. Euroopan unioniin tai Euroopan talousalueelle sijoittautuneet jätteen kuljettajat, jotka on rekisteröity sijoittautumismaansa vastaavaan jätehuoltorekisteriin, hyväksyttäisiin vastavuoroisuuden perusteella. Euroopan talousalueen ulkopuolelle sijoittautuneelta jätteen kuljettajalla edellytettäisiin kansainvälistä International Transport Forumin kuljetuslupaa tai Suomen ja toisen valtion kahdenväliseen sopimukseen perustuvaa kuljetuslupaa. Toiminnanharjoittajan, jonka toiminta ei edellytä yhteisön liikennelupaa tai joka on sijoittautunut Euroopan talousalueen ulkopuolelle, olisi oltava luotettava. Kotimaisten toiminnanharjoittajien luotettavuus arvioitaisiin Harmaan talouden selvitysyksikön laatimien veloitteidenhoitoselvitysten perusteella."

Säännöskohtaiset perustelut; 94 § Jätehuoltorekisteriin hyväksymisen edellytykset

Säännöskohtaisissa perusteluissa 94 §:n kohdalla todetaan:

"Momentin 4 kohdan mukaan jätteen kuljettajalla tulisi olla yhteisölainsäädännön edellyttämä liikennelupa, jos toiminta edellyttää liikennelupaa. Liikennelupaa koskevien tietojen antamisvelvollisuus sisältyy nykyisin jäteasetuksen 27 §:ään. Liikennelupa ei kuitenkaan ole aiemmin ollut edellytys toiminnan hyväksymiselle jätehuoltorekisteriin. Liikenneluvan myöntämisen ehtona on, että hakija on vakavarainen ja hyvämaineinen, minkä lisäksi hakijoiden taloudellinen luotettavuus tarkistetaan viranomaisrekistereistä. Liikennelupaa koskevilla vaatimuksilla pyrittäisiin osaltaan varmistamaan, että kuljetustoimintaa harjoitetaan ammattitaitoisesti ja kuljetuksessa käytettävä kalusto on asianmukaista. Lisäksi voimassa oleva liikennelupa osoittaisi toiminnanharjoittajan olevan luotettava, sillä yhteisön liikennelupaa myönnettäessä tarkistetaan kuljetusyrityksen velvoitteidenhoito vastaavasti kuin ehdotetussa 95 §:n 2 momentissa.

Ehdotetussa 122 §:ssä säädettäisiin ELY-keskuksen oikeudesta saada Liikenne- ja viestintävirastolta tiedot yhteisön liikenneluvasta, jotta se voisi tarkistaa, että kotimaisella toimijalla on voimassa oleva liikennelupa."

Edelleen 94 § säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan:

"1 momentin 5 kohdan mukaan toiminnanharjoittajan, jonka toiminta ei edellytä yhteisön liikennelupaa tai joka on sijoittautunut ETA-alueen ulkopuolelle, olisi lisäksi oltava luotettava. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin luotettavuuden arvioinnista. Säännös kohdistuisi jätteen välittäjiin ja sellaisiin kuljetustoimintaa harjoittaviin toimijoihin, joita liikennelupavaatimus ei koske, sekä ETA-alueen ulkopuolisiin jätteen kuljettajiin. Liikennelupavaatimus ei koske esimerkiksi saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljettamista traktorilla, omaan lukuun tapahtuvaa jätteiden kuljetustyötä (yritys on esimerkiksi ostanut jätteen ennen kuljetusta) tai jos toiminta on pääosin muuta kuin kuljetustyötä (esimerkiksi rakennus- ja purkutyö). Myös eräillä kuljetusyrityksillä voi olla yhteisön liikenneluvan sijaan kotimaan tavaraliikennelupa liikennepalvelulain 271 §:n 2 momentin siirtymäsäännöksen nojalla. Siirtymäsäännös sallii tavarankuljetuksen kotimaan liikenneluvalla 1.7.2028 asti. Myös tällaisten toiminnanharjoittajien luotettavuus arvioitaisiin."

Lakiehdotus; 95 § Jätehuoltorekisteriin hyväksymisen edellytykset

Esitysluonnoksen lakiehdotuksessa 95 § osalta esitetään, että

"Toiminta hyväksytään jätehuoltorekisteriin, jos:

--

4) jätteen kuljettajalla on maantieliikenteen harjoittajan ammatin harjoittamisen edellytyksiä koskevista yhteisistä säännöistä ja neuvoston direktiivin 96/26/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1071/2009 tarkoitettu lupa (yhteisön

liikennelupa), jos toiminta edellyttää liikennelupaa, taikka jätteen kuljettajalla, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueen ulkopuolella, on International Transport Forumin kuljetuslupa tai Suomen ja toisen valtion kahdenväliseen sopimukseen perustuva kuljetuslupa;

Liikenne- ja viestintävirasto ehdottaa, että mikäli tarkoituksena on, että jätehuoltorekisteriin merkitsemisen edellytyksenä on liikennelupavaateen osalta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1072/2009 (EU:n tavaraliikennelupa-asetus) tarkoitettu tavaraliikenteen yhteisölupa, niin esitystä korjattaisiin ja tarkennettaisiin tältä osin niin pykäläehdotuksen kuin perustelujen osalta.

Tiedonsaantioikeudet; liikennelupatiedot

Vaikutukset viranomaisten toimintaan (4.2.2); Muu rekisterien ylläpito

Esitysluonnoksessa esitetään jätelakiin lisättäväksi, että ELY-keskuksella olisi oikeus saada Liikenne- ja viestintävirastolta tiedot kuljettajien liikenneluvista. Tiedonsaanti olisi tarkoitus järjestää rajapinnan avulla, mikä mahdollistaisi ELY-keskuksille sujuvan asioinnin.

Liikenne- ja viestintävirasto kannattaa esitettyä teknistä toteutustapaa tietojen toimittamiseksi. Tekninen rajapintaratkaisu edellyttää kuitenkin tietojärjestelmän kehitystyötä ja tästä johtuen esityksellä on mahdollisesti jonkin verran kustannusvaikutuksia, minkä Liikenne- ja viestintävirasto ehdottaa lisättäväksi esitysluonnoksen kohtaan "Vaikutukset viranomaisten toimintaan".

Säännöskohtaiset perustelut; 122 § Tiedonsaantioikeus

Säännöskohtaisissa perusteluissa 122 §:n kohdalla todetaan:

"Säännös sisältäisi myös oikeuden saada tietoja Liikenne- ja viestintävirastolta kuljettajien liikenneluvista. Liikenne- ja viestintäviraston on tarkoitus julkaista myöntämiensä liikennelupien tiedot julkisessa tietopalvelussa (LILJA), mutta palvelu ei ole tällä hetkellä käytössä. Tiedonsaanti Liikenne- ja viestintäviraston myöntämistä liikenneluvista olisi tarkoitus järjestää rajapinnan avulla, mikä mahdollistaisi ELY-keskuksille sujuvan asioinnin."

Liikenne- ja viestintävirastossa kehitettävä LILJA-palvelu on rekisteritietojärjestelmä, joka tulee viraston sisäiseen ja yhteistyökumppanien käyttöön. Kehitteillä olevalla julkisten liikennelupien tietopalvelulla, joka tulisi yleiseen käyttöön, ei ole vielä nimeä. Sekaannusten välttämiseksi Liikenne- ja viestintävirasto ehdottaa, että esityksestä poistetaan sulussa oleva maininta "LILJA".

Jätehuoltorekisteriä ja tuottajarekisteriä koskevat tietopalvelut (142 a ja 142 b §)

-

Siirtoasiakirjoja ja muita rekistereitä koskeva sääntely (121 b §, 142 §, 143 b §)

-

Muuta

-

Veija Sari
Liikenne- ja viestintävirasto